UNIVERSITY OF ILLINOIS
DEC 30 1918

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION
PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 26 D. 1918

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 301

Revoliucija Mažoje Lietuvoje

Prezidentas Wilsonas keliauja Anglijon

Bolševikai sumušti Uralo fronte

MAŽOJI LIETUVA ATSISKIRIA NUO VOKIETIJOS.

Kai-kurie miestai lietuvių rankose.

WASHINGTON, gr. 26. — **Čia gauta žinių, kad Prusijos (Mažosios Lietuvos) lietuviai pakėlė revoliuciją ir atsimetė nuo Vokietijos. Visi svarbesnieji Mažosios Lietuvos miestai yra lietuvių rankose. Lietuviai yra paėmę Tilžę, Memelį, Insterburgą ir kitus miestus.**

Vokiečių spauda daug ir labai karčiai rašo apie tą lietuvių revoliuciją. Išrodinėja, kad lietuviai neteisotai ir bereikalo atsimeta nuo Vokietijos.

RYTOJ WILSONAS BUS ANGLIJOJE.

Londonas tad puikiai padabinamas.

Londonas, gr. 26.—Rytoj čia atkeliauja Suv. Valstijų prezidentas Wilsonas tiesiog iš Paryžius. Tad miesto gatvės puošiamos. Net Buckinhamo rumai padabinami. Tenai prezidentą priims patsai karalius. Jo pagerbimui bus parengti pietųs. Su prezidentu Wilsonu keliaus ir jo žmona.

Tarpe Anglijos ir Suv. Valstijų gyvuoja kaikurie nesusipratimai taikos reikale. Anglijai po šitos karės norėtusi dar labjaus aprėpti visus vandenis. Tečiau tam jos norui kliudo Suv. Valstijos.

Prez. Wilsonas jau daugel kartų yra pažymėjęs, kad po karės jurėse turės turėti laisvę visos tautos. Reiškia, jurėmis keliavimas ir prekyba neturės but varžoma nei vieni tautai. Reiškia, jurės turės but laisvos pilnoj to žodžio prasmėj.

Yra ir kitokių neaiškumų. Pirm taikos kongreso prisieina tuos neaiškumus padaryti aiškiais. Prisieina pataisyti nesusipratimai.

Tai svarbiausias tikslas, del kurio šiandie prez. Wilsonas pasiskubina keliauti Anglijon. Čia jis su Anglijos vyriausybės nariais atlaikys konferencijas ir bus pasitarta apie sutartinį veikimą taikos kongrese.

— Varšava, gr. 23. — Vargiai talkininkai pripažins dabartinę Lenkiją, kur bosauja vieni socijalistai.

BOLŠEVIKAI SUPLIEKTI URALO FRONTE.

Estonijoj stovis eina aršyn.

Washington, gr. 26.—Rusijos ambasada gavo žinių nuo Omsko vyriausybės, kad Uralo fronte, aplink Jekaterinburgą Rusijai ištikimoji kariuomenė stojo sprendžiamajin mušin su bolševikais ir šitos nugalėjo.

Bolševikų kariuomenė taip sumušta, kad vos suspėjo paprųsti ant Perm. Paliko visus savo sužeistuosius, ginklus, amuniciją ir visokią karės medžiagą, kokią turėjo su savimi.

Tam fronte po šito smugio vargiai atsigaus bolševikai.

Taippat gauta žinių iš Gelsingforso, jog bolševikai ties Narva turi apie 10,000 kareivių.

Gi Estonijoj stovis kasdien aršėjąs. Tenai bolševikai nesulaikomai eina pirmyn, viską paskui save naikindami, kaipo aršiausieji barbarai.

ŽMONĖS BADU MIRŠTA PETROGRADE.

Reikalingas greitas talkininkų įsimaišymas.

Copenhagen, gr. 24.—Iš Rusijos čionai sugryžo Danijos pasiuntinys, Harold Scavenius. Jis pasakoja, kad šiandie Rusija yra kaipir sudaužytas jurėse laivas. To laivo keliauninkai, Rusijos gyventojai, su didžiausiu pasiilgimu ir baime laukia, ar kartais kur apregyje nepamatys iškylančios talkininkų vėliavos, kaipo pagelbos ženklo.

Nes tik talkininkai gali išgelbėti Rusiją nuo galutinos pragaišties.

Scavenius tvirtina, kad Rusijai yra reikalinga greita pagelba. Talkininkai privalo užimti visą Pabaltiją, Petrogradą ir Maskvą. Tuo budu butų nušluotas ten bolševikizmas, kurs šiandię ten išdarinėja prajovus ir grumoja visai Europai.

Petrograde baisųs daiktai veikiasi. Žmonės neturi maisto, badu miršta. Jau išmirė daugelis ir paties Scavenijaus draugų ir pažįstamų.

WILSONAS BUSIĄS RYME SAUSIO 3 D.

Rymas, gr. 24.—Prezidentas Wilsonas čionai atkeliausiąs sausio 3 d. Taip vakar pranešė italų laikraščiai.

MEKSIKOJ PAKYLA NAUJOS NERAMYBĖS.

Pramatoma tenai nauja revoliucija.

Washington, gr. 26. — Čia gauta žinių, kad Meksikoje išnaujo pakyla neramybės. Ir vėl galima revoliucija. Dėdei Samui tad išnaujo butų padaryta daug nesmagumo pašonėje.

Šiuo kartu tenai trukšmą mėgina pakelti gen. Felipe Angeles, buvusis Madero šampijonas, kurs nesenai iš šios šalies parvyko ir organizuoja revoliucijonierių burius šiaurinėse Meksikos valstijose.

Suv. Valstijų vyriausybė apie tai renka smulkiausius faktus ir to veikimo nepaleidžia iš akių.

SENATAS PRAVEDA MOKESČIŲ BILIŲ.

Washington, gr. 24. — Pagaliaus senatas apsidirbo su mokesčių biliumi sekantiems metams, kurs sieks 4 milijardus dolierių.

Po nubalsavimo senatas pertraukė posėdį šventėms. Šiandie senatoriai iškeliauja kas sau namo.

Pirm kelių mėnesių, kuomet karės pabaiga buvo nepramatoma, buvo manoma pravesti karės mokesčių apie 8 milijardus. Bet šiandie toji milžiniška suma perpus sumažinta.

Sumažinta mokesčiai už įplaukas. Pernai, pav., nuo vedusios poros bevaikės už 3 tukstančius dol. metinių įplaukų buvo imama 60 dol. mokesčių. Gi ateinančiais metais bus imama tik 40 dol.

Bet vietoje to mokesčio uždėta už perkamus brangesnius drabužius, avalines ir kitokius pragyvenimui reikalingus daiktus.

ISPANIJA NORI GIBRALTARO.

Paryžius, gr. 26.— Ispanija darbuojasi, kad atgauti nuo Anglijos Gibraltarą. Už tai Anglijai siuloma Morokko dalis Ceuta.

IŠDIRBO LAVINIMO PLENUS.

Jersey City, invede netik kad praktiškiausį budą išrišti darbininkų trukumo užduotį dirbtuvėse, bet ir geriausį kelią jaunikaičiams suteikti lengvai prieinamą išsilavinimą prie mašinos darbų. Miesto apšvietos bordas veikdamas išvien su didesniais darbdaviais sudarė lavinimo bučą, kuriuo jaunuomenė per trumpą laika išmoksta dirbti ant kokios nors vienos mašinos taip gerai, kaip reikalaujama ir potam ingauna abelnų žinių, kad ateityje palikti tikru mašinistu.

Į lavinimo mokyklas priimami jaunikaičiai ne jaunesni kai 16 metų. Jei neužtenka vaikinų mokintis mašinų darbo priimamos ir moterys.

Jersey City plenus lavina dvejopu budu mokyklose ir dirbtuvėje. Mokykloje stengiamos per trumpiausį laiką išmokinti dirbti ant vienos kokios nors mašinos, t.y. jaunikaičiai mokinami piešti ir skaityti braižinius; paprastai liuosrankiai dalykus piešti; dešimtinių ir paprastųjų trupinių bei dirbtuvės matematikos; įvairių dalykų link metalo karpimo, šrubų darymo, apie paprastąsias ir sudėtinias krumpliuotų ratų sistemas, įvairius sujungimus, kaip vartoti cirkelius ir mikrometrus.

Prie to pradinio mokinimo pridedama nuolatinis lavinimas dirbtuvėje su puse valandos savaitėje. Mokykloje jaunikaičiams bus mokama alga kol jie mokinas ir po dviejų mėnesių jie gaus paprastą mašinisto padėjėjo algą.

Į tuos kursus priimami nejaunesni šešiolikos metų vaikinai, kurie turi sutartį su kokia nors dirbtuve, veikiančia sutartyje su tais plenais, ir pradeda savo darbą tuojau po užbaigimui savo lavinimos.

Toliau besilavinant mokinamos amatų matematikos, anglų kalbos, pilietybės, piešimo, dirbtuvės darbo, dirbtuvės problemų, pirmaisiais metais. Antraisiais metais, vietoj anglų kalbos, mokinama praktiškųjų mokslų. Toks lavinimas tęsias per dviejus metus ir, kaip tik dabartinis reikalavimas užsibaigs, vaikinai bus kilnojami dirbtuvėse nuo vienos mašinos prie kitos, kad jie ingautų supratimą apie įvairius mašinų darbus.

BAVARIJA TAUPIA ANGLIS.

Munichas, gr. 26.—Bavarijos valdžia įsakė visoj šalyj dešimčiai dienų uždaryti visas dirbtuvėles ir dirbtuves, kuriose dirba daugiau kaip 10 darbininkų.

Visiems darbininkams tuo metu užtikrinta 90 nuoš. jų paprasto uždarbio. To uždarbio dvi trečdali darbdaviai sukolektuosią iš aplinkinių gyventojų.

PASIDUOS DAUGIAU NARDANČIŲ LAIVIŲ.

Londonas, gr. 26.—Laikraštis Evening News praneša, kad veikiai pasiduos talkininkams dar 50 vokiečių nardančių laivių. Tai busiančios didžiausios laivės.

Su pirmiau pasidavusiomis tuomet talkininkai turėsią 164 vokiečių nardančias laives.

ŠIANDIE S. V. LAIVYNAS BUS NAMIE.

New York, gr. 26.—Šiandie laukiamas parplaukiant Suv. Valstijų karės laivynas po pergalėjimo vokiečių. Tam laivynui vadovauja admirolas Mayo.

— New York, gr. 26.—Pradėta nuo prekinių ir pasažierinių garlaivių nuimdinėti visos armotos. Garlaiviai buvo apginkluoti prieš nardančias laives.

— Paryžius, gr. 23. — Italija karės metu neteko 500,000 kareivių užmuštais ir 300,000 mirė nuo visokių ligų.

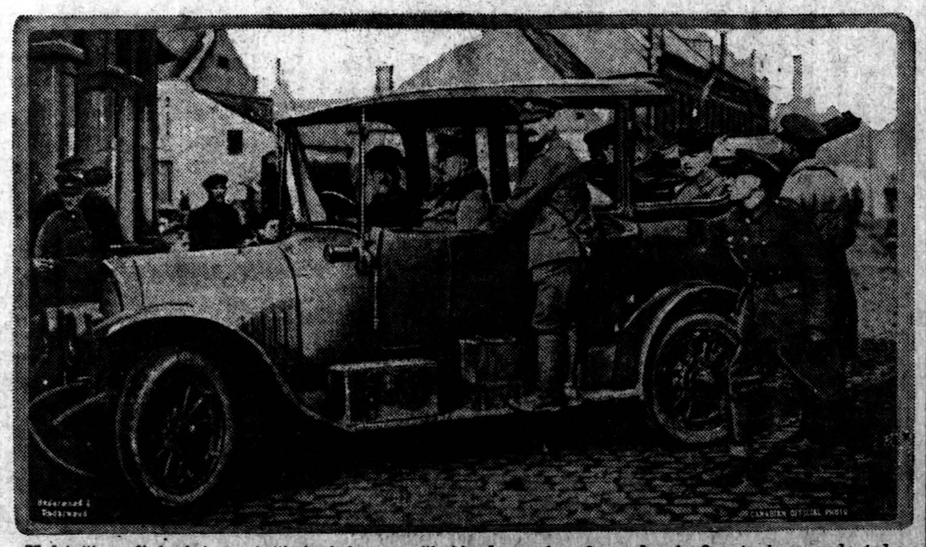

Vokiečių oficieriai su inžinieriais apvažinėja buvusį vakarų karės frontą ir parodo talkininkų inžinieriams, kokiose vietose vokiečiai yra pakasę minas. Tai įvyko padarius laikiną santaiką su vokiečiais.

Dar Viena Istorija apie Caro Nužudymą

Paryžius, gr. 26.—Antentišką istoriją apie paskutines rusų caro Nikalojaus Romanovo gyvenimo dienas yra parašęs Parfenii Dominin, kurs caro rumuose tarnavo per dvidešimts metų kaipo kambarininkas.

Dominino istorija prasideda nuo to laiko, kuomet buvęs caras buvo pargabentas į Jekaterinburgą.

Vieną dieną, rašo Dominin, buvęs caras sugryžo butan po pasivaikščiojimo darže ir atrodė baisiai nublankęs ir nuilsęs. Pasimeldęs prieš šv. Nikalojaus ikoną (paveikslą) jis gulė mažon lovon visai nenusirengęs. Pirmiau jis nekuomet taip nepasielgdavo.

"Leiski man tamstą nurengti ir pasilsėk kaip pridera", tariau aš carui.

"Nesirupink", atsakė caras. "Aš jaučiu savo širdyje, jog gyvensiu labai trumpą laiką."

"Dieve laimink, tamstą, ką dabar tamsta kalbi? paklausiau. Tuomet caras ėmė man aiškinti, kad jis pasivaikščiojimo metu gavęs žinių, jog Uralo apirubės darbininkų, kazokų ir raudonosios gvardijos atstovų sovietas susirinkęs aptarti jo, caro, likimą.

Jo sunus, Aleksiei Nikolajevič visas laikas sirgo. Tą vakarą jis atbėgo tėvo kambarin verkdamas. Caras jį paėmė savo glėbin. Carukas su ašaromis kalbėjo: "Brangus tėvel, jie nori tave sušaudyti". Caras atsakė jam: "Visame yra Dievo valia. Nusiramink, mano nelaimingasis vaikeli, nusiramink!"

"Motina irgi verkia", pažymėjo vaikas.

"Pasakyk motinai, tegu ji saugoja save. Su verkimu čia nieko negalima pagelbėti. Tai paties Dievo valia", atsakė caras.

Aleksiei apleido carą. Tuomet šis išnaujo atsiklaupė prieš ikoną ir ilgas laikas meldėsi.

Taip praėjo kelios dienos. Ir buvęs caras kasdien vis darėsi pamaldėsnis.

Per daugel dienų Nikolai Romanov visai mažai ką valgė; dažniausia nieko.

Liepos 15 dieną vakare caro kambarin inėjo bolševikų komisaras ir jam pranešė:

"Pilieti Nikolai Aleksandrovič Romanov, turi eiti su manimi Uralo apirubės darbininkų, kazokų ir raudonosios gvardijos sovieto susirinkiman".

Caras pakilęs paklausė:

"Pasakyk man tikrai, ar tu vesi mane sušaudyti?"

"Neturi bijoties, nes nieko tokio nebus. Tamsta šaukiamas susirinkiman", atsakė komisaras.

Caras išėjo su komisiru. Sugryžo tik už kokios pustrečios valandos.

"Kas gi naujo?" paklausiau sugryžusio caro.

"Nieko. Tenai man pranešta, kad į tris valandas turiu but sušaudytas".

Taip ir įvyko. Po to caro šeimyna buvo išgabenta iš Jekaterinburgo.

Buvęs caras nužudytas tik del to, nes, kaip buvo sakoma, bolševikai buvę susekę suokalbį pagrobti buvusį carą nuo jų.

Reiškia, bolševikai pabugo netekti Romanovo ir todel jį nugalabino.

AMERIKOS VOKIEČIAI PALIUOSUOJAMI NUO SUVARŽYMO.

Leidžiama jiems gyventi, kur tik norima.

Washington, gr. 24. — Prezidento Wilsono parėdymu nuo visokio suvaržymo karės metu paliuosuojami visi Amerikoje gyvenantieji svetimšaliai priešininkai, ty. vokiečiai, kurie savam laike buvo suregistruoti ir jiems buvo uždrausta kaikuriose vietose gyventi, arba be vyresnybės žinios persikelti gyventi iš vienos vietos kiton.

Prezidento Wilsono parėdymas, panaikinantis suvaržymą, parėjo čia per Suv. Valstijų ambasadą Paryžiuje. Tečiau tuo parėdymu nepaliuosuojami visi internuoti vokiečiai.

Didesniuose šios šalies miestuose užsiregistravusių vokiečių buvo: New Yorke ir apylinkėse apie 80,000; Philadelphia 12,000; Boston 2,000; St. Louis 6,000; Chicago 27,000; San Francisco 6,500.

BULGARAI SU GRAIKAIS PEŠASI.

Atenai, gr. 24.—Aną dieną ties Trusova, Balkanuose, bulgarų kariuomenė atidarė ugnį prieš graikus kareivius ir paskaručių tris sužeidė.

Po šito graikai užatakavo bulgarus ir paėmė du avanpostu. Bulgarai atsimetė atgal toloką galą.

AMALIAI,

Kuršėnų ap.

Keli ginkluoti plėšikai užpuolė Diktaną, ukininką vienasėdyje ir labai jį primušė, reikalaudami pinigų. Buvo aukštinelką įmetę į kubilą. Žudymą sutrukdė atbėgę žandarai, kuriems išbėgusi mergaitė davė žinią. Plėšikai pabėgo į mišką, pasiėmę drabužių ir 100 r. pinigais. Mergaitei už atsigodojimą ukininkas davė 25 r. dovaną.

Tą pačią naktį tie patys plėšikai įsilaužė toliau miške į vienasėdį ir dar baisiau primušė ukininką; iš čia, šaudydami nieko nebeišleido duotų žinios.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams $5.00
Pusei metų $3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone McKinley 6114

Naujas Karė.

Skaitant dienraščių pranešimus iš Rusijos nei kokiu budu negalima buvo įgyti pilnos žinios apie bolševikus. Nebuvo nieko gera, viskas buvo bloga. Kaip liga tegali buti tiktai gyvename žmoguje, taip ir blogumas tegali pastovėti tiktai šale kokių nors gerumų. Telegramų agenturos nieko nepranešdavo apie bolševikų gerasias puses. Todel Amerikos visuomenė šiandien neturi tikros ir teisingos nuomonės apie bolševikus.

Be tikros nuomonės apie priešą negalima jo įveikti. Taigi telegrafų agenturų vienpusiškumas begalo daug pakenks tiems visiems, kurie Amerikoje norėtų ir galėtų kovoti su bolševikais. Ankščiau ar vėliau visuomenė pamatys, kad apie bolševikus sakyta per daug bloga. Tada nekritiška mintis mesis į priešingą pusę ir ims tikėti vien tik tam kas kalbės apie bolševikus girdamas juos.

Tiesa dažniausiai buvo viduryje. Bolševikai ir radikalai socijalistai yra tas pats. Jie pridirbo Rusijoje begalės žiaurumų ir klaidų. Bet jie nėra nei kiek blogesni už didžiosios prancuzų revoliucijos veikėjus Danton'ą Marat'ą Ropespierre'ą. Didžioji prancuzų revoliucija nukapojo keletą tukstančių galvų, tarp tų ir didžiausio gamtininko, dabartinės chemijos tėvo, Lavoisier'o. Taip pat ir rusų bolševikai nužudė keletą mažesnių už Lavoisier'ą mokslininkų.

D-ras Šliupas prisilaiko didžiosios revoliucijos pažiurų ir giria jos veiksmus. Rusijos bolševikai yra socijalistai. Jų programas nesiskiria nuo lietuvių socijalistų programo. Todel lapelis teisinantis bolševikus drauge giria socijalistų partiją.

Kaip kapitalistai meluoja išniekindami bolševikus, taip bolševikų agentai meluoja išgirdami socijalistus. Nei vienais, nei antrais negalime pilnai tikėti. Tik iš vienų ir iš kitų melo tarpo kartais išsprusta viena-kita teisinga žinutė.

Besibaigiant didžiajai karei tarp talkininkų ir vokiečių, pasaulyje užsidegė kita baisesnė karė tarp kapitalistų ir socijalistų. Laimingi bu-sime, jei mokėsime išlaikyti neutrališkumą.

Norint tą neutrališkumą išlaikyti reikia pirm visko žinoti, kad kas kita yra darbininkai su jų reikalais, o kas kita socijalistų partija su jos reikalais. Socijalistų partija daugiausiai laiko ir jiegų suvartoja kovai su katalikų tikėjimu, o darbininkui iš katalikystės sugriovimo nėra nei mažiausios naudos.

Bet reikia žinoti taip-gi, kad kapitalizmas toli nėra nekaltas. Ne kiekvienas pasiturintis žmogus yra kapitalistas. Kapitalizmu vadinasi asmeninių arba luominių lobių statymas augščiaus už visas pasaulio brangenybės, ypač už širdies, proto ir dušios dalykus. Materijalizmu persiėmę žmonės netiki į Dievą, delto pinigas jiems yra augščiausia brangenybė. Netikėdami į dušią, jie nepaiso. Dievo teisybės, delto drįsta skriausti silpnesnius ir mažiau žinančius žmones. Stoti jų pusėje mes negalime; delto mums, lietuviams, lieka tiktai neutrališkumas šitoje baisioje karėje, kuri neužilgio prasidės tarp viso pasaulio bolševikų ir viso pasaulio kapitalistų.

Abeji norės mus priversti susidėti su jais. Abeji mus baugins ir gązdins. Nemažai reikės drąsos ir stiprybės. Bet nepasiduokime. Nekiškime pirštų ten kur durys susiveria.

Amerikos ir Anglijos Susivienijimas

Įtekmingiausias laikraštininkas Anglijoje, lordas Northcliffe paduoda sumanymą, kad Anglija susivienytų su Amerika.

Tam susivienijimui yra svarbių priežasčių. Pirmiausiai ta, kad abidvi viešpatijos vartoja tą pačią angliską kalbą. Tai-gi jiedvi gali skaitytis viena tauta. Jug tiktai 1776 metais Suvienytos Valstijos atsidalino nuo Anglijos. Dabar, praėjus pusantram šimtui metų galėtų įvykti susivienijimas iš naujo. Jug 1871 m. Vokietijoje susivienijo į vokiečių imperiją karalystės daugiau negu du šimtu metų buvusios skyrium. Bavarija ir Prusija pirma niekuomet nebuvo išvien. Jei jiedvi galėjo susieiti į vieną, kodel negalėtų sueiti į vieną Anglija ir Amerika. Pirmutinė pasilaikytų savo karalių, antroji savo prezidentą.

Viscount'as Northcliffe prirodinėja, kad tas susivienijimas išeina iš Wilsono pastatyto reikalavimo sudaryti tautų sąjungą. Turi, sako, pirma susivienyti Anglijos ir Amerikos tautos, kad toliaus įstojus į Tautų Sąjungą.

Anglams šitas sumanymas labai svarbus. Jei jis įvyktų angliškai kalbančioji tauta keleriopai butų didesnė už kiekvieną kitą. Ji butų taip didelė, jog Tautų Sąjungoje stačiai šeimininkautų.

Gal Wilsonas ir mintijo apie tą susivienijimą skelbdamas Tautų Sąjungos principą. Bet nežinia. Ateitis parodys.

Šiandien jau aišku tik tiek, kad arba tas susiartinimas Anglijos ir Amerikos įvyks, arba užsidegs karė tarp judvieju. Šitas susiartinimas yra begalo svarbus tarptautiniame gyvenime, delto reikės platesnio straipsnio apie Northcliffe'o sumanymą.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

Kun. Staniukyno Dorybės.

Kun. Kemėšio pamokslas laidotuvėse sukėlė klausimą apie kun. Staniukyno dorybes. Pasirodo, kad tas klausimas apima tiek daug medžiagos, jog negalima greitai ir trumpai jo atlikti.

Aš įstojau į Seinų seminariją į metus po to, kaip kun. Staniukynas buvo ją pabaigęs o mą rodėsi, kad jis ką tik apleido ją. Taip gyva ir aiški buvo jo įtekmė ant pasilikusių įstaigoje jaunesnių draugų. Paprastai tokią įtekmę palieka tik tie mokiniai, kurie vėliaus tampa žymiais visuomenės veikėjais.

Mes pirmamečiai klierikai 1890 metais gana tankiai kalbėdavome su senesniais apie kun. Staniukyną ir tikėjome, kad jis buvo idealiu klieriku, kuri mums—klierikams išrodė idealu.

Tada budavo minimos ypatingai trys Staniukyno ypatybės: kad jis buvo persiėmęs grynai krikščioniškos asketikos dvasia, kad jis labai uoliai darbavosi su tikslu kas kart daugiau mokslo įgyti ir, ant galo, kad jis visu dzukiškos širdies karštumu mylėjo Lietuvą.

Tos trys ypatybės apsireiškė vertimu ir išleidimu knygutės "Malda, kaipo raktas į dangų". Kun. Staniukynas prikalbino draugus, kad tą knygutę pasidalinę išverstų ir sudėję pinigus išleistų Prusuose. Išversti knygutę dar nedidelis mokslingumas, bet kas į mokslininkų tarpą žengia, tas gerai daro pradėdamas vertimais. Galėdamas pasirinkti iš įvairių knygų, kun. Staniukynas tam pirmam moksliškam darbui pasiėmė asketišką veikalėlį. Lietuvių raštija delto pasidarė vis-gi nors kiek turtingesnė.

Jei neklystų, slaptąjį lietuvišką klierikų knygynėlį Seinų seminarijoje įtaisė kun. Staniukynas ir paskui pavedė globoti kitam dzukui Antanui Milukui.

Vėliasniame gyvenime minėtosios tos dorybės dar labiau sustiprėjo. Kun. Staniukyno išleistųjų veikalų didelė didžiuma yra asketiškos. Asketikos dvasią jis visokiomis jiegomis ir priemonėmis stiprino Šv. Kazimiero vienuolyne, delto mes galime juomi pasidžiaugti. Mokslo srytyje kun. Staniukynas pasiekė teologijos daktaro laipsnį, bet nepasitenkino apskritu įsigilininu į tą mokslą, tik dar specijalizavosi Šv.Rąšto srytyje. Delto į Ameriką atvažiavo, kad norėjo dirbti tarp lietuvių, nes Jelenieve budamas nebutų galėjęs to padaryti.

Prie minėtų trijų dorybių kun. Staniukynas dar turėjo nepaprastą kantrybę. Seinų vyskupijos kunigai Sluczo parapiją vadindavo Siberija. Kun. Staniukynas joje iškentė ištisus penkerius metus. Septyniais metais vėliaus, turėdamas kraustytis iš parapijos į parapiją, netekdamas tose kelionėse turto ir ramybės, jis nesiskundė ir neprotestavo, nors tie kilnojimai buvo visai be kaltės iš jo pusės. Man teko daug kartų matyti kun. Staniukyną sergant, bet man nei kartą neteko girdėti jį nusiskundžiant ligoje. Ir paskutinėje ligoje prieš mirsiant jis kentėjo nevaitodamas.

Darbštumas dažniausiai buva kantrybės brolis. Kun. Staniukynas taip buvo darbštus, kad ir ligoje rašinėdavo prisitaisęs tam tikrą stalelį prie lovos. Nei geriausių draugų nepaklausydavo, kuomet jie, matydami, jog liga dar nepraėjo, liepdavo jam pasilsėti ir nepradėti darbų. Budamas vienuolyno kapelionu, jis galėjo daugelį darbų sudėti ant kitų; tečiaus jis užsiėmė tiek priedermių, kad vargu ar katras kitas galės tiek atkelti. Tai-gi nestebėtina, kad kun. Staniukynas, nors trumpai gyveno, bet padarė daugiau, negu kiti ilgai gyvendami.

Kun.Kemėšis liudijo,kad kun. Staniukynas neturėdavęs pagundų prieš tikėjimą. Nei vienas asmuo, kuris nabašninką pažinojo, neatsimena nei žodžio nei apsėjimo reiškiančio tikėjimo silpnybę. Pilnas sutikimas gyvenimo su tikybos tiesomis ir taisyklėmis yra taip-gi nemažas tikėjimo stiprybės ženklas.

Kiekvienam žmogui nemalonu yra kentėjimas ir darbo sunkumas. Nei vienas tų dviejų dalykų neapsima visai dovanai. Daugelis dirba del pelno, kenčia del garbės. Kun. Staniukynas nei pelno neėmė už savo darbą, nesitikėjo nei garbės iš žmonių. Jis ir darbą ir kentėjimą atkėlė delto, kad turėjo stiprią viltį rasti laisvę danguje. Todel patyręs mirtį ateinant nenusigando, nei nenuliudo, tik gražiai prisirengė persikelti į geresnį gyvenimą.

Kad žmogus renka aukas ne sau, bet kitiems iki kraujui prasimušant per gerklę, kad nepyksta ant paniekinančių jo darbą ir dar užtaria už juos prieš papeikiantį, tai be mažiausios abejonės yra didelis meilės ženklas. Kun. Staniukynas užtarė prieš kun. Kemėšį už Pennsylvanijos anglekasius, kurie sunkiai uždirbtą skatiką lengviau įteikia saliunui už degtinę, negu Šv. Kazimiero Seserims už vaikų lavinimą ir mokinimą.

Skaistybė yra žmogaus prigimčiai priešinga, delto kaikurie suopia, buk žmogus negali jos išpildyti. Tečiaus didelė daugybė vyriškų ir moteriškų asmenų tą dorybę užlaiko per visą savo gyvenimą. Kun. Staniukynas buvo vienas iš jų.

Tikėjimas, viltis ir meilė, dievobaimingumas, darbštumas, kantrybė, skaistybė, mokslo branginimas ir tarnavimas tėvynei yra lyg devynios žvaigždės sviečiančios kun. Staniukyno gyvenime. Gražus yra žiedai gamtoje ir įvairios yra jų rųšys. Kiekvienas geras darbas yra dar gražesnis už žiedą, o dorybės yra gerų darbų rųšys. Mes minėjome devynes kun. Staniukyno dorybių rųšis, kiekvienoje atskirų veiksmų buvo tukstančiai, o gal ir daugiau. Dabar galime suprasti kaip gražus dvasinis vainikas buvo to žmogaus gyvenimas.

Kun. P. Bučys.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

VILNIUS.

Miesto pakraščiais nevisur įtaisyta elektra. Žibalas labai brangus, gatvėse ir butuose arba visiškai tamsu, arba silpna šviesa, kad nei siuti, nei skaityti ir rašyti negalima. Žibalo svarui 4 rubliai ir daugiau. Kai kurie pradėjo vartoti balanas.

Vilniuje vis labiau kalba netik apie reikiamąją miliciją, jei vokiečiai pasitrauktų, dar ir apie katalikų kraštų sąjungą federaciją. Lietuvos, Lenkijos ir Gudijos, idant mišri tų kraštų gyventojai neimtų tarp savęs kautis, kaip Balkanuose.

M. Davaina-Silvestravičius.

"Ryto gimnazija". Gimnazijos piešimo mokytojui A. Žmuidzinavičiui del laiko stokos atsisakius joje mokytojauti, jo vieton pakvietsas inžinierius Valerijonas Verbickis iš Panevėžio.

Grįžo iš Rusijos. Kybortaitė Marė — gailestingoji sesuo, Avižienis Kazys — studentas medikas, Avižienis Karolis — studentas agronomas, Graurokaitė Daugėlienė — dantų gydytoja, Daugėla Feliksas — matininkas, Dulskis Juozas — buhalteris, Gylys Motiejus — mokytojas, Blynas Dominikas — žemės kainintojas ir likvidatorius, Musteikis Ignas — aficierius kulkosvaidžių komandos, Giedraitis Jonas — juristas.

Grįžo iš Vokietijos Balčiunas Bronislavas — Komersantas korespondentas.

Grįžo iš Kaukazo Gališauskas Aleksandras — buhalteris.

Del tremtinių grąžinime. Lig šiam laikui grįžtantieji tremtiniai buvo susispietę pereinamose vietose, prie demarkacijos linijos, kur turėdavo ištisais mėnesiais laukti savo grąžinimo eilės. Tremtinių ir belaisvių grąžinimo komisijos įgaliotiniai suregistruodavo juos ir ešelonais siųsdavo į Lietuvą. Reikia pastebėti, kad tremtinius labai ilgai nepraleisdavo į demarkacijinės linijos pusę. Dabar tremtinių grąžinimas bus sutvarkytas kitokių budu: svarbesniuose Rusijos centruose bus sudaryti vokiečių ir rusų komitetai, kuriuosna tremtinių ir belaisvių grąžinimo komisija mano nusiųsti ir savo atstovų. Tose vietose bus sudaromi ešelonai, kurie per demarkacijos liniją bus siunčiami stačiai į Lietuvą, sustodami pereinamose vietose, kaip sakysim Oršoje, tik 2 valandom. Pirmiausiai toksai punktas manoma steigti Smolenske.

Tremtinių įgaliontinis Oršoje keliasi į Borisovą. Šio mėnesio apie 25 dieną vokiečių pasienio valdžia atsitraukianti iš Oršos į Borisovą. Tremtinių įgaliuotinis su savo komisija Oršoje pasitrauks irgi į Borisovą.

Perėjusių per Oršą tremtinių skaičius. Oršos įgaliotinio pranešimu X — 16 — 18, iki šiam laikui per Oršą yra perėję 34,712 tremtinių.

Taksa gydytojų darbui apmokėti. Gavome žinių, jog Lietuvos Tarybos Sveikatos Komisija gavo iš okupacijos valdžios raštą, kuriame vokiečių valdžia siulo nustatyti taksą medicinos ir dantų gydytojų darbui apmokėti, pridėdama vokiečių išdirbtąją taksą prusų daktarams karo metų, kuri buvo vidaus ministerio patvirtinta rugpjučio mėn. 7 dieną 1918 m.

Sveikatos Komisija mano aptarti šį klausimą kartu su vietiniais gydytojais ir rezultatus paskelbti visuomenei.

Piešinių paroda. Sekmadienį X — 20 — 17 iš priežasties trijų metų sukaktuvių "Ryto" lietuvių gimnazijos gyvavimo, bus gimnazijos bute įtaisyta mokinių piešinių paroda. Paroda bus atidaryta nuo 11 val. ryto iki 4 val. vak. Įėjimas veltui.

Adresas: Didžioji Pohulanka, 14

("L. A.")

DARBAS

Rašant didžiosios karės istoriją, sykiu su narsiais už demokratiją kovotojais ant Europos karės laukų, prisieis pastatyti ir puikų pasidarbavimą Amerikos darbininkų.

Amerikos darbininkai ištiesų atliko didelius darbus šioje didelėje karėje. Jie buvo svieto viltis; užsitikėjimas demokratijos draugų užrubežyje.

Anglijos ir Pranczuzijos vyrų taip daug buvo iššauktų į armiją, jog abidvi šalįs žiurėjo į Ameriką, kad gauti daugel reikalingos medžiagos. Amerika taip-pat buvo šaukiama sudaryti didelę armiją; bet tie, kurie pasiliko dirbtuvėse padvigubino savo pasistengimus, žinodami, jog nuo jų priguli išėjusių saugumas ir patsai gyvenimas tų nelaimingųjų, karės nuvargintųjų tautų, kurios yra susijungusios su Amerika.

Darbininkas nepasidavė savo milžiniškose užduotyse. Turint beveik visą pasaulį maitinti, dengti, suteikti pastogę ir apginkluoti. Tulas negalėjo nepamąstyti ar pasilikusieji namie vyrai nemanė, jog jiems per daug darbo namie. Tečiau Amerikos darbininkai ne iš tokių.

"Štai yra darbas" nejučiomis sau kalbėjo darbininkas ir darbininkė, "jis turi buti padarytas. Tai didelis darbas, bet jį galima padaryti, jei mes norėsime, kad jis butų padarytas".

Ir tai jie atsiekė.

Floyd Gibbons, žinomas karės korespondentas ir sužeistas Pranczuzijoj, bešnekėdamas su mažu Amerikos kareiviu ant Prancuzijos geležinkelio pamatė, ką darbininkai manė apie karę.

"Kaizeris yra didžiausias sviete skiabas (šašas, buvo jaunojo kareivio nusprendimas. (Tas kareivis nesenai buvo prisiųstas iš Augštesnės Michigano peninsulos, kame jis buvo vienu streikieriu, kurie laimėjo streiką, del geresnių gyvenimo sąlygų), "svietas prieš jį streikuoja, ir mes turime tą streiką laimeti."

Patrijotiškas darbininkas ir mąstantis dirbtuvės vedėjas laimėjo šią karę Amerikai, Senatorius McKellar nesenai pasakė, ir didžioji pagirimo dalis priguli darbininkams. Plenai net gudriausiųjų vedėjų nuėjo niekais; kaikuriems sumanymams atsirado kliučių, kiti buvo visai neįvykinami. Tečiau Amerika sutvarkė ar baigia tvarkyti visus silpno vadovavimo trukumus. Ir kada karės laimėjusiai Amerikai išaušo aušra po tų visų sunkinybių, tai Amerikos darbininkams, daugiausiai prigulės tos garbės.

Nedaugelis žmonių tesupranta darbininko taip didžioje surutėje atliktąjį darbą. Ištikrųjų kas buvo padaryta nustebintų kiekvieną.

Darbininkai pristatė laivų vežti Amerikos kareivius ir įvairias reikmenis Europon.

Kada karė prasidėjo buvo mažiau kai 100,000 laivų statytojų, turinčių kokį nors prityrimą savo darbe. Tas skaičius kelis kartus padidėjo. Amerikos darbininkai nekokiais kitais motyvais, tik gejzdami patrijotiškai patarnauti šaukiami pribuvo su savo patyrimu, kurį jie turėjo kaipo kalviai, stalioriai blėkoriai ir kitokie amatninkai. Jie gal ir nežinojo daug ko apie laivus, bet jie stengės išmokti. Kaip gerai jie išmoko, ir kaip gerai jie dirbo, galima matyti iš išdidžių skaitmenų, kurias Amerika pastatė prieš svietą, parodant, jog Amerikos laivininkystė dabar yra didesnė, neg kuomet nors pirmiau ir, jog Suv. Valstijos yra toli pažengusios kad buti ant marių didžiausiąja pasaulyje galybe. (Daugiau bus).

GERB. "DRAUGO" SKAITYTOJAMS.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Pradėjus 1919 metais "Draugo" Administracija dienraščio skaitytojams, kurie atnaujina už dienraštį prenumeratą arba naujai jį užsisako, įveda naują pakvitavimui metodą, apie ką čia paaiškinsime. Ta nauja skaitytojų pakvitavimo metoda Administracijai sutaupys daug laiko ir nemažai pinigų, kurie šiandie išleidžiami krasaženkliams siunčiant skaitytojams pakvitavimus. Nuo to atlikęs laikas bus panaudotas svarbesniems darbams, gi pinigai — paties dienraščio pagerinimui.

Čia apeina tik tuos skaitytojus, kuriems "Draugas" siunčiamas per pačtą. Nauja metoda ve kokia:

Kiekvienas skaitytojas, kurs gauna "Draugą" per pačtą, ant dienraščio atranda prilipintą spalvuotos poperos ruoželi, ant kurio yra padėtas skaitytojo vardas, pavardė ir adresas. Be šito ten dar yra padėti ypatingi ženklai, kurie ligšiol buvo reikalingi tik vienai Administracijai. Tie ženklai yra, pav., tokie: 4—3—8; 2—26—9; 7—15—9; 1—22—20 ir t. t.

Ką tos skaitlinės reiškia? Jos reiškia: pirmosios paeilinį mėnesį, antrosios mėnesio dienas, gi trečiosios — metus. Ir taip: 4—3—8 (reiškia: balandžio 3 diena 1918 metai); 2—26—9 (reiškia: vasario 26 d. 1919 m.); 7—15—9: (reiškia: liepos 15 d. 1919 m.). 1—22—20 (reiškia: Sausio 22 diena 1920) ir t. t.

Taigi nuo šiol šitais ant adresų ženklais skaitytojai bus pakvituojami už užsimokėjimą už laikraštį.

Kas, pav., atnaujins už dienraštį prenumeratą visiems metams pradėjus sausio 2 d., 1919 m., tasai gaus laikraštį ir šale adreso bus pažymėta: 1—2—20. Tas reikš, kad jis pakvituojamas ligi: sausio 2 d., 1920 metų. Kas atnaujins arba užsisakys dienraštį su vasario 10 diena, 1919 m. ir užsimokės pusei metų, ant adreso atras: 8—10—9, taigi: Rugpjučio 10 d., 1919 m.

Šitie ženklai bus skaitytojams ne tik aiškus pakvitavimas, bet dar jie nurodys, kada baigiasi prenumerata. Tai puikus bus parankumas ne tik Administracijai, bet ir patiems skaitytojams.

Kitokie posenovei pakvitavimai bus siunčiami tik tiems skaitytojams, katrie *butinai* tokių reikalaus.

Kartais tuose ant adresų pakvitavimuose gali pasitaikyti klaidų. Tad gerb. skaitytojai yra prašomi pranešti mums apie užtėmytas klaidas, ar kokius neaiškumus. Tada mes pataisysime arba per dienraštį paaiškinsime.

Lietuviai Amerikoje.

WESTVILLE, ILL.

Gruodžio 15 d. draugijų Šv. Rožančiaus laikė susirinkimą. Susirinkime nutarta paaukoti 50 dol. Lietuvos laisvės reikalams. Kadangi ši draugija nėra didelė, tai ir paaukoti daugiau negalėjo. Kitose kolonijose lietuviai smarkiai darbuojasi dedami aukas Tautos Fondan, tik Westville kažkodel lyg apmirus. Reikėtų visiems sukrusti ir stoti į darbą už Lietuvos laisvę.

Pinigus siunčiam "Draugo" redakcijai, prašydami perduoti Tautos Fondui.

Draugijos Valdyba,

Nuo red. Pinigus 50 dol. gavome, kuriuos pasiusime T. Fondan. Lai tą pavyzdį drjos Šv. Rožančiaus paseka ir kitos Westvilės draugijos.

SHEBOYGAN, WIS.

Gruodžio 15 d. Lietuvių bažnytinėje svetainėje įvyko susirinkimas vietinių lietuvių apvaikščioti Lietuvos Laisvės Savaitę. Vietinis gerb. klebonas, kun. Dr. A. Maliauskis pasakė labai gražią prakalbą iš Lietuvos istorijos apie jos garbingą praeitį ir kaip pateko į rusų nelaisvę ir kaip ji keliasi dabar ir nori but vėlei laisva.

Pabaigoj ragino visus kas tik jaučiasi lietuviu, kad prisidėtų savo auka del išgavimo Lietuvai Laisvės ir pirmutinis paklojo $100. Tamas Grigaliunas $15 ir prižadėjo 35 dol.

Po 10 dol.: L. Vyčių 51 kp., A. Dėdinas, J. Austriavičius, K. Lyberis, S. Brasaitis, J. Stagniunas (prižadėjo), J. Simanynas $7 (ir 3 dol. prižadėjo).

Po 5 dol.: J. Šalčius, M. Kavaliauskas, J. Stauskas, S. Rėklaitis, M. Šiugžda, P. Bartuška, J. Šlapikas, J. Ivanauskas, J. Simanynas, S. Baikauskas, J. Vaišvalavičius, P. Daugirda, J. Kunigonis, V. Pečkys 3 dol. (ir prižadėjo 2 dol.), M. Peleckas 6 dol., P. Čiginskas 3 dol.

Po 2 dol.: V. Belekevičius, P. Žvinakis, J. Brusoka, A. Stauskienė, J. Rėklaitis, O. Simaninienė.

Po 1 dol.: S. Šalčiunas, J. Jocys, J. Ermala, J. Daugirda, V. Rėklaitis, A. Brusoka, S. Čižauskiutė, M. Cinialis, J. Adomavičius, J. Kričena. Viso su pasižadėjusiais $326.

T. F. 27 sk. raštininkas.

CICERO, ILL.

Labai tankiai dienraštyj "Drauge" galima rasti įvairių žinučių iš musų miestelio lietuvių veikimo. Viename "Draugo" num. p. Pr. aprašė Šv. Antano draugijos veikimą. Pažymėjo, kad dr-ja paaukojo ant tautos laisvės aukuro $50. Beabėjo, reikia pasakyti, garbė Šv. Antano draugijai už tokią auką, bet kad vienas ar kitas narys buvo priešingas tam paaukojimui dargi davė įnešimą, kad visai neaukoti del Lietuvos laisvės. Girdi, mes turime užtektinai savo reikalų, tai p. Pr. kaipo tokius narius pasmerkė. Dabar tie nariai labai ima nekantrauti ir pradėjo grąsinti visokiais budais. Sako, kad Pr. girdėsi ko negirdėjai ir, girdi, Pr. neturėjo tiesos rašyti į "Draugą" ir juos pasmerkti.

Pasakysiu jums broliai, ar jus dar pykstant ant p. Pr. už tai, kad jis toja už teisybę, kad jis visas pastangas deda už Lietuvą ir jos laisvę. Gerai Pr. daro, kad parodo visuomenei kas šiandie nešelpia ir neremia tautos. Tokių žmonių vardai ir pravardės turėtų buti garsinami visai lietuvių visuomenei. Reikia parodyti Lietuvai, kad kuomet ji kentė bądą, tai Amerikoj buvo tokių, kurie nieko neaukojo, kuomet Lietuva dabar nori atgauti laisvę, tai irgi randasi tokių, kurie nenori prisidėti prie atgavimo tos laisvės. Tegul visa lietuvių tauta mato kas yra Lietuvos išgamos.

Luscinia.

CICERO, ILL.

Mot. Są-gos Apskričio susirinkimas.

Tą pačią dieną 4-tą val. atsibuvo M. Są-gos Chicagos Apskr. susirinkimas. Delegačių atsilankė skaitlingai. Pirmininkavo ponia K. Račkenė, rašt. p-lė M. Gurinskaitė.

Chicagos Mot. Są-gos, Apskritys pasižadėjo daug ką nuveikti, ateinančiais metais. Išrinko komisiją, susidedančią iš penkių ypatų, del sutvarkymo atgitatyviškų prakalbų, kurios nepralenks nei vienos kolonijos, anot tulos delegatės išsireiškimo: "Jau atėjo laikas, kad mes Sąjungietės, turime sukrusti, turime budinti miegančias sesutes. Lietuvai šviečia laisvės žvaigždutė ir kada prabils varpas, išreiškiantis, kad jau truko pančiai vergovės, kaip mes tada pasirodysim, kokį vainiką nupinsime, atgijusiai tėvynei. Taigi stokime prie darbo, supažindinkime moterys su organizavimosi svarbumu, o tik susiorganizavę galėsime daug ką nuveikti savo tautai".

Taippat liko nutarta surengt pasilinksminimo vakarėlį, kurio pelnas bus suvartotas prakilniems tikslams.

Kadangi susirinkimas buvo priešmetinis, taigi eita prie rinkimo valdybos 1919 m. Pirmininke likosi išrinkta, žinoma veikėja, p-lė M. Brenzaitė, pirm. pag. — p?nia Varanavičienė, raš. — p-lė M. Jociutė, ižd. — P. Šimkienė.

Sekantis susirinkimas nutarta laikyti Brighton Parke.

Korespondentė.

BINGHAMTON, N. Y.

Gruodžio 10 d. į musų miestą pribuvo iš Washingtono detektyvai daryti kratos pas vietos socijalistus - bolševikus. Mat susekta, kad Binghamtono bolševikai pradėjo platinti kokius ten lapelius, išgyriančius Rusijos bolševikus ir peikiančius šios šalies valdžią. Padarę kratą detektyvai pas intariamuosius socijalistus, 10 jų suareštavo ir pasiėmė savo globon.

Dabar socijalistai, girdėti, renka aukas paliuosavimui suimtųjų. Nelaimingi tie socijalistai. Už svetimus dievus patenka bėdon.

Binghamtono socijalistai pasakoja, kad, kas neprisirašys prie bolševikų čia, Amerikoje, tai pargryžę Lietuvon negaus niekur darbo. Kaikurie tamsūs žmoneliai ir tiki toms pasakoms. Bet tai yra ne kas kitas kaip tik mulkinimas ir dumimas akių žmonėms. Lietuviai neprivalo tų kalbų klausyti.

Binghamtonietis.

CICERO, ILL.

Darbininkų Užeiga.

"Darbininkų Užeiga", kuri randasi po num. 1447 S. 50th Ave. yra gerinama ir didinama. Jau ištolo einant pro šalį galima tą patėmyti. Šitoje įstaigoje jautiesi kaip savoje, nes yra del visuomenės patarnavimo.

* * *

Katalikų Vienybė.

Yra čia susitvėręs II-tras skyrius Katalikų Vienybės. Jis netik kad smarkiai veikia, ale ir auga, auga kaip ant mielių. Vienas jo gražus susirinkimas buvo laikytas nedėlioje, gruodžio 15 d. Susirinko gerokas burys žmonių, visokie raportai buvo išduoti. Priėjo prie rinkimo valdybos sekantiems metams. Valdybon pateko: Juozas Mozeris — pirm., Juozas Mockus — pirm. pag., Valerija Petrošienė — nut. rašt., Z. Gulbinienė — fin. rašt., Ant. Pavilionis — ižd., Mot. Dambrauskas, ir O. Naušėdaitė — iždo globėjai, Petras Jakšta— maršalka. Narių daugelis prisirašė. Gerb. klebonas, kun. H. J. Vaičiunas daug gyvumo pridavė savo prakalbėlėmis. Pradėjo rupinties katalikiška spauda. Į ateinantį susirinkimą lai atsineša sumanymus kaip geriaus praplatintinus katalikišką spaudą. Del trumpumo laiko tuom susirinkimas ir užsibaigė.

* * *

Vyčių veikimas.

L. Vyčių 14-ta kuopa laikė savo savaitinį susirinkimą seredoje, gruodžio 11 vakare. Mažai narių teatsilankė. Visgi daug kas svarstyta. Paantrinta, kad vakarinė mokyklą steigti. Duok Dieve, kad tas įvyktų. Petras Lopaša aukojo $5.00 Tautos Fondan per Vyčių kuopą. Gerb. klebonas, kun. H. J. Vaičiunas davė naudingų patarimų. Kas, kas, bet jau musų gerb. klebonas yra visa širdimi atsidavęs vyčiams. Užtai jam ir dėkingi esame.

* * *

Prieglauda vaikučiams.

Randasi čionai vaikučių prieglauda, vadinama Day Nursery, po num. 1514 So. 49 Ct. Ten veikučiai yra priglaudžiami tų motinų, kurios, aplinkybių verčiamos, turi dirbti. Galinčios moka 25c. į dieną. Biednos, negalinčios nemokės nieko. Tai direktoriai nutars kam reikia mokėti, kam ne.

Tą prieglaudą palaikyti reikia ir aukų. Užtai dr-ja Lietuvos Mylėtojų yra paaukojus $10.00, Visų Šventų dr-ja moka po $1.00 į mėnesį. Panelės Švenč. po priegloba Šv. Juozapo dr-ja ir-gi taipapt moka, Lietuvos Kareivių dr-ja per metus mokės po 25c. nuo nario, o narių turi apie 180. Tai, matote, vis graži parama. Remia aukomis ir pavieniai žmonės. Širdinga padėka jiems. Vedėjas direktorių yra p. Fel. Strėlčiunas, raštininkė — p-lė Aug. Jakavičiutė, iždininkas — Petras Juknis. Tai žmones veikėjai ir pasišventę darbui. Kas tas darbas tiktai geriaus sektus ateityje.

Pr.

DUQUESNE, PA.

Duquesniečiai! Artinasi Nauji Metai. Nepasilikite nei vienas be gero katalikiško laikraščio ir be gerų knygų. Norėdami užsiprenumeruoti gerą katalikišką laikraštį arba gauti gerų knygų kreipkitės į agentą Pov. M. Brazinską, kuris pirmiau laikė agenturą po num. 305 Hamilton Ave., o dabar po num. 37 N. 3rd Str., Duquesne, Pa. Čia galima užsiprenumeruoti bei gauti sekančius katalikiškus laikraščius: dienraštį "Draugą", "Darbininką", "Žvaigždę", "Garsą" "Tikybą ir Dorą", "Vytį", "Mokslevį".

Patarnausiu visiems kuogeriausiai.

Povylas M. Brazinskis.

KATALIKŲ VIENYBĖS CENTRO PROTOKOLAS.

Liet. R. Katalikų Vienybės Centro susirinkimas atsibuvo utarninke, gruodžio 10 d., 8 val. vakare, Dievo Apveizdos par. svetainėje, Chicago, Ill.

Atstovų atsilankė: Iš I-mo skyriaus, Dievo Apveizdos parapijos: A. Stulginskas, P. Varakulis, Jonas Kastėnas, Stan. Jucevičia, I. Ilekis, Z. Bartkaitė, St. Šimulis, V. Juodelis, kun. Ig. Albavičius.

Iš II-ro skyriaus, Šv. Antano par. (Cicero, Ill.): Juozas Mozeris, Ant. Pavilionis, Valerija Petrošienė, Marcelė Mironienė, Stasys Tamošaitis ir Pr. Zdankus.

Iš Bridgeporto (iš Jurgio par.): Pr. Vaicekauskas, Kar. Tvarkunas, B. Sekleckis, A. Baužienė irV. Varanavičienė. Iš West Sidės (Aušros Vartų par.): A. Duda. Iš North Sidės (Šv. Mykolo par.): M. Mažeika. Iš Centro: kun. F. Kemėšis.

1) Pirmininkas, M. Mažeika atidarė susirinkimą su malda.

2) Protokolai iš praeitų susirinkimų (lapkr. 12 d., 19 ir 26 d.) perskaityti ir priimti su menkais pataisymais.

3) Kun. F. Kemėšis paaiškino, kad nėra pavojaus apie įsteigimą bendro fondo arba suvienijimą dabar esančių. Užtai dabar žmonėse yra didesnis pasitikėjimas ir žmonės duosniai aukoja Tautos Fondan.

4) Apie "Laivės varpą" paaiškėjo, kad jis Chicagoje nepasirodė.

Kun. F. Kemėšis prakalbėlėje aiškina, kad nudien mažųjų tautų paliuosavimo klausimas vis slopinamas. Alijantai remia lenkus ir gal jiems paves Lietuvą. Lenkai įsimeilino alijantams su savo kariuomene. Lenkų kariuomenė užiima beveik visas savo žemes. Grasina jau pavojus nuo jų ir Lietuvai. Lietuva dar neturi savo kariuomenės. Neturi ginklų apginkluoti nei tų tuos vyrų, vokiečių ir ukrainiečių išginkluotų ties Vitebsku. Tai buvusi generolo Klimaičio kariuomenė. Lietuvos valdžia neturi pinigų ir pakol kas dar negauna paskolos nuo kitų šalių dėlei nupirkimo ginklų. Suv. Valstijų pus-oficijaliai remia tą Vidurinių Europos Tautų Sąjungą. Dabar visa musų viltis yra prez. Wilsone, kuris išskeliavo Europon.

5) Apie Katalikų Vienybės konstituciją kun. F. Kemėšis paaiškino, kad girdėjo nuo kun. Ig. Albavičiaus, jog jis su kun. H. J. Vaičiunu buvo nuvažiavę, turbut ketv., pas ar kivyskupą ir jiems iš kanceliarijos paaiškino, kad už savaitės laiko bus viskas gatava ir duota viltis, kad gaus nuo arkivyskupo palaiminimą.

6) Iš pirmo (Dievo Apveizdos parap.) skyriaus paaiškino I. Ileikis, kad senai susirinkimas laikytas. Bet štai Tautos Fondan surinkta virš $5000 ir dar darbas tęsiasi toliau.

7) Iš antro skyriaus (Cicero, Ill.) paaiškino J. Mozeris, Per susirinkimą, nesenai laikytą, prisirašė prie skyriaus daugelis narių ir $30.00 suaukota. Tautos Fondan.

8) Nuo Bridgeporto (Šv. Jurgio par.) aiškino Pr. Vaicekauskas. Gerb. klebonas, kun. M. Krušas užjaučia Kat. Vienybei. Jis sakė, kad po Naujų Metų suorganizuos skyrių.

9) Nuo North Sidės (Šv. Mykolo par.), aiškino M. Mažeika. Yra aštuonios draugijos pristojusios prie Kat. Vienybės. Yra lyg skyrius susitvėręs ir turi išrinkęs valdybą. Ateinantis susirinkimas atidėtas iki po Naujų Metų.

10) Nuo Town of Lake (Šv. Kryžiaus par.), aiškino V. Varanavičienė. Dėlei sutvėrimo Kat. Vienybės skyriaus nieko neveikiama. Del Tautos Fondo smarkiai darbuojasi. Daugelis aukų surenkama ir po namus.

11) Nuo West Sidės (Aušros Vartų par.), aiškino Ant. Duda. Kat. Vienybės skyrius bus tveriamas po Naujų Metų. Keletas draugijų atitraukta iš laisvamanių rankų.

12) Iš organizatorių: St. Jucevičia, J. Kastėna, A. Stulginsko paaiškinta, kad nieko nenuveikta. Didžiausias trukumas, tai neturėjimas konstitucijos.

3) Kalba apie budus kaip išauginti Kat. Vienybę. Aiškinta, kad sušaukus parapijos susirinkimą, tuomet išaiškinti konstituciją ir katrie norės, lai pristoja ir sutveria skyrių. Nekurių pastebėta, kad retai kur tas galima, nes gali įsibriauti negeistini gaivalai. M. Mažeika aiškina, kad reikia pritraukti inteligentijos prie centro. Tuomet žmonese bus didesnis pasitikėjimas, nes turės gabesnius vadus. Inteligentai nesupras demokratijos iki pakol nesupras liaudės, darbininkų, o tą supratimą gaus tik tuomet, kuomet dalyvaus darbininkų tarpe. Čia kun. Kemėšis stoja aiškinti, kad jau darbininkai pralenkė inteligentus siekiniuose, savo širdimis ir prieis tas laikas, kuomet musų inteligentija taikinsis ir glausis prie darbininkų žmonių, nes jau susipratusiuose darbininkuose bus spėka. Kalba toliaus apie krikščionių-demokratiją. Idant ją išaiškinti reikia kursus įsteigti. Tas pavesta Liet. Darbininkų Sąjungos Chicagos Auskričio Iškalbos Lavinimosi rateliui rupinties.

14) Nutarta sekanti susirinkimą laikyti utarninke, gruodžio 17 d., 7:30 val. vakare, Dievo Apveizdos par. svetainėje. Gerb. kun. F. Kemėšis pasižadėjo kalbėti temoje: **Katalikų Vienybė — Pasaulio ateitis.** Po to busią diskusijos. Į šį susirinkimą kviečiame visų katalikiškų centralinių organizacijų Chicagos apskričio valdybos ir katalikai veikėjai dalyvauti.

15) Prie Centro prisirašė Labdarių Sąjungos 7-ta kuopa. Ant. Duda paaukojo dolierį, kurį buvo užmokėjęs už Aušros Vartų vyrų draugiją. Šita delto nepristojo prie Kat. Vienybės.

16) I. Ilekiui padėkota delnų plojimu už jo gražius aprašymus apie Kat. Vienybę "Drauge".

16) Pirmininkas, M. Mažeika uždarė susirinkimą, kun. F. Kemėšis atkalbėjo maldą.

17) Antras skyrius (Cicero, Ill.) užmokėjo centrui duoklių $37.00. Pinigus priėmė Centro iždininkas — Juoz. Mockus.

Pirm. M. Mažeika,
Rašt. Pr. Zdankus.

GERAS ŽODIS.

Bods niekados sunkumu nėra, sako senas priežodis. Ir ji teisinga. Jeigu jus nelaimėje, jusų draugai be atideliojimo turi atsiliepti ne vien gerais žodeliais, linkėjimais, bet ir medegiškai, pinigai prigelbėti. Tai butų tikrai draugiškai, be jokių užmetimų. Ar ne-gi?

Senuose laikuose vadinami Čerauninkai užkalbėdavo ligas, bet šiandie, kuomet mokslas yra labai išsivystęs, žmonės tapo pratingais. Ar tai prie užpietėjimo vidurių, ar užsikimšimo skilvio, nereiškimą gerai vidurių bei del nečystumo kraujo ne ieško žinių, jų žodžiams netiki, bet tuojaus ieško kitokios pagelbos tam viskam prašalinti. Ir randa tokių vaistų kurie per naktį padaro liuosus vidurius ir išvalo kraują.

Jus jau turbut, žinote, kad tokiuose atsitikimuose yra geriausias žmogaus draugas ir išgelbėtojas tai saldainiai Partola, kurie už gerą veikima, yra apdovanoti aukso medeliais šešiose visapasaulėnėse parodose: Paryžiuj, Londone, Neapolyj ir kitur.

Partola kaipo liuosuotoju vidurių ir čystytoja kraujo yra žinoma ant viso žemės kamuolio. Ji parsiduoda dėžutėse po 1 dol. viena. 6 dėžutės už 5 dol.

Užsakymus ir pinigus adresuokit į

(112)

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York N. Y. Dept. L. 4.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grajija koncertina ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose Amerikoje. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir 6—8 vakarais. Telefonas Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai.

F. P. BRACHULIS,
Lietuvis Adovakatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207, Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2200

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų.
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą, kuomet jus mokysitės. Elektra varomos mašinos musų suvimo skyriuose.
Jus esate užkviečiami aplankyti ir paamtyti musų mokyklą bile laiku— dieną ir vakarais ir gauti specijališkai pigią kainą.
Petrenos daromos pagal Jusų matą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto.

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 S. Morgan St. Kertė 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specialistas
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare
Nedėlios vakare ofisas uždarytas. Telephone Yards 667

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILL.

Resid. 933 S. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3254 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 2582
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos:—8 iki 12 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio-
Telefonas Yards 5082.

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—8 vakare. Tel. Canal 4267

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

A. A. ŠLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofisas miesto:
12-tų lubų — Kambaris 1208
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2893
Utarninko ir Petnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6402

MES PERKAM
LIBERTY BONDS
UŽ CASH.
4517 SO. ASHLAND AVE.

CHICAGOJE.

Ketvirtadienis, Gruod. 26 d. Steponas, 1 kank.
Penktadienis, Gruod, 27 d. Jonas, apašt. Mak. Teofanas.

SULAIKYTA UŽMOKESTIS UŽ KARĖS UŽSAKYMUS.

Daugelis darbininkų neteks darbo.

Daugelis firmų Chicagoje gamino karei reikalingą medžiagą sulig padarytų su vyriausybe kontraktų. Šiandie gi vyriausybė tuos kontraktus sustabdė ir turėjo sustoti visoks karės darbas. Keli šimtai milijonų dolierių tokiuo budu sulaikyta. Tie milijonai turėjo but išmokėti firmoms už atliktus darbus. Gi kuomet sulaikyta darbai, negi vyriausybė mokės pažadėtus pinigus.

Be kitko daugelis darbininkų Chicagos apirubėje netenka darbo ir nežinia kur ir kada gaus naujų darbų.

Bankos tame reikale taippat daug užinteresuotos. Prieš prasidėsiant darbams, kuomet iš Washingtono buvo užtikrinta apie karės darbus, bankos skolino firmoms pinigus su pasitikėjimu, kad joms skolos bus sugrąžintos laiku ir su gerais nuošimčiais. Šiandie firmos negauna iš vyriausybės pinigų ir neturi iš ko sugrąžinti bankoms skolų.

Vienas Chicagos bankininkas pažymi, kad padėjimas yra labai blogas. Ir tai tik ne vienam Chicagai, bet visai šaliai, nes visur sustabdyti karės darbų kontraktai ir vyriausybė toliaus nemoka pinigų.

Illinois Manufacturers' Association tuo tikslu rytoj sušaukia savo sąjungos susirinkimą. Bus pasitarta, kas toliaus veikti.

MOTERS LAVONAS ATRASTAS EŽERE.

Mrs. Esther Olken, 21 metų amžiaus, 8926 Commercial ave., buvo susirgusi influenza. Šiaip-taip po ligos jinai pasveiko ir, turbut, gavo proto pamišimą. Nes vieną naktį išėjo iš namų ir nesugryžo.

Per visą mėnesį jos vyras ir policija visur nelaimingos ieškojo. Aną dieną policija susekė lavoną ežere ties Calumet upe. Ištrauktas lavonas pasirodė Mrs. Esther Olken lavonas.

NEŽINOMAS ŽMOGUS MIRŠTA LIGONINĖJ.

Šv. Onos ligoninėj miršta nežinomas žmogus, apie 40 metų amžiaus, gana švariai apsitaisęs. Nerasta pas jį jokio ženklo, kad butų galima pažinti.

Pirm kelių dienų ligoninėn jį atgabeno policija iš Austin nuovados. Jis atrastas gatvėje su perskelta galva, be žado. Neatgavo sąmonės ir todel nežinoma, kas jis per vienas.

MAISTO BRANGENYBĖ.

Pirm karės Europoje šioj šalyj maistas buvo tiek pigus, kad per Kalėdas šeimyna galėdavo pasigaminti gerus pietus už kokius penkis dolierius.

Vakar tas padaryti buvo galima tik už 9 arba 10 dol. Per tuos kelis metus maisto brangumas pasidvigubino.

Bet tuo pačiu laiku toli gražu nepasidvigubino darbininkų uždarbiai.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

DAR VIENA BANKA APIPLĖŠTA.

Paimta apie 10,000 dol.

Šiuo kartu plėšikų auka krito banka Dressel Commercial & Savings Bank po num. 2332 West 12 gat. Plėšikai banką užpuolė praeitą pirmadienį tuojaus po pietų. Kasierių, knygvedę ir penkis kostumerius piktadariai suginė beismentan, ten juos uždarė ir patys su apie 10,000 dol. paspruko automobiliu.

Plėšikų buvo šeši. Vienas iš jų sėdėjo automobiliuje, gi penki apkraustė banką.

Kaip ir visuomet tokiuose atsitikimuose buvo tuojaus pranešta detektivų biuran. Detektivų burys suskato darban. Bet plėšikai jau kažkur buvo atsidurę.

PRISIPLĖŠĖ PINIGŲ UŽ EGLAITES.

Karė sutrukdė Chicagai išlaiko pasirupinti didelio skaičiaus eglaičių Kalėdoms. Kuomet karė tęsėsi, buvo manoma apsieiti be eglaičių, tad ir nepasirupinta jų užtektinai gauti. Sustojus karei pagalvota apie tuos medelius, bet jau buvo pervėlu anų gauti reikiamą kiekybę.

Tad Chicagoje prieš Kalėdas šįmet buvo mažai eglaičių. Tuo pasinaudojo groserninkai ir visokios rųšies pirkliai. Jau kad plėšė, tai plėšė nuo tų, kam prisiejo nusipirkti eglaičių. Už mažas eglaites imta po kelis dolierius.

Bet žmonės kuone visas išpirko. Mat, geri laikai. Žmonės džiaugiasi, kad sustojo karės vėsula Europoje.

STREIKUOJA PATARNAUTOJAI.

La Salle viešbutyj streikuoja Cooks & Waiters' unijos darbininkai — patarnautojai. Aną dieną keli darbininkai apmušta taip, kad jie paimta ligoninėn.

Matyt, kad tarpe pačių unistų nėra sutikimo, nes ne visi išėjo streikan.

Praeitą sekmadienį nelaimėse su automobiliais du žmogu užmušta ir keli sužeista.

Tarpe užmuštų yra 80 metų senutė Margaret Ryan. Ant jos užlėkė automobilius jai einant į bažnyčią.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IŠ WEST SIDES.

Iš L. Vyčių 24-tos kuopos veikimo.

Šios kuopos veikimas laikraščiuose mažai girdėties. Rodosi, kad visai nieko neveikia, bet ne. Minėta kuopa, matyt, yra nustojusi daug gabiausių narių, kurie tarnauja Dėdei Samui. Kaip tėko girdėti, kad visi vaikinai buvo atėję į susirinkimą, kuris buvo laikytas gruodžio 18 d., gi ir ištiesų nedidelis skaitlius. Išviso nebuvo nei dešimties. Merginų buvo nesulyginamai daugiau.

Pirmiausiai buvo svarstyta apie šeimynišką vakarėlį, kuris yra rengiamas pagerbimui naujo gerbiamo klebono, senus metus užbaigiant, o naujų laukiant, Aušros Vartų par. svetainėje. Nutarta kviesti per dienraštį "Draugą" visus Chicagos vyčius, taip ir visus lietuvius į šitą vakarėlį. Taipgi kuopa rengiasi prie antro vakaro, kuris atsibus sausio 12 d., 1919 m., L. Vyčių spaustuvės naudai. Toliaus priminus apie tėvynės reikalus, pasirodė, kad čia yra reikalingos aukos. Todel iš kasos paaukota $25.00. Nariai aukojo: St. Čilinskis $25.00.

Po 10 dol.: St. Paurazas, A. Duda, J. Saunorius, M. Kuncė. J. Mikaliunas $7.65.

Po 5 dol.: A. Valonis, K. Kiela.

Po 2 dol.: B. Alenčikaitė, D. Runkelaitė.

Po 1 dol.: A. Mockevičius, S. Radzevičiutė, M. Savickaitė. Kitos smulkiais. Viso labo $116.00.

S. B. C.

IŠ BRIDGEPORTO.

Gerb. klebonas, kun. M. Krušas, prisiuntė 32-rojo T. F. Skyriaus raštininkei jau paduotas aukas į Tautos Fonda aukojo sekantieji:

Juozapas Janauskis .. $50.00
Dr-ja Rožančavos (moterių) iš kasos paklojo 100.00

Narės dar nuo saves sudėjo sekančios:

Po 2 dol.: J. Margevičienė ir M. Naršutienė.

Po 1 dol.: J. Iždonavičienė, O. Mankuvienė, E. Šaltienė, E. Vasiliauskaitė, M. Stankienė, M. Kuncienė, O. Andrulienė, M. Barčienė, A. Miknienė. Kitos smulkiais. Viso $35.50. Abelna suma pasidaro $135.50.

Tad prie pirmųjų aukų iš Bridegporto, pridėjus dar šiuos 35.50, susidaro $5,633.67.

Bet to negana. Bridgeportiečiai, kaip girdėjau, pasiryžę yra surinkti bent $10.000 ir tą padarys; žada rengt dar vienas dideles prakalbas, bet čia dar sekretas, T. F. 32-rojo skyriaus veikėjai praneš apie tą vėliau.

Visiems aukojusiems — lai Dievas užmoka!

T. F. 32-rojo sk. rašt.

IŠ NORTH SIDE.

Draugijos Šv. Mykolo Ark. No II atsibuvo priešmetinis susirinkimas nedėlioj, gruodžio 15 d. Valdyba sekantiems metams pasiliko ta pati, išskiriant raštininką. Naujas raštininkas yra J. Sriubas.

Taip-gi draugija nepamiršo ir Tautos Fondo paaukodama 200 dol. iš iždo ir susirinkime pavieniai nariai suaukojo apie 70 dol. **P. S.**

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

KALĖDINĖS SAVAITĖS OPERA.

Kalėdų savaitė mums prižada buti viena iš populiariškiausių šiame sezone. Massents "Manon" vienas iš puikiausių operų tapo sudainuota panedėlyj su francuzų tenoruC Charles Fontaine, kuris ką tik yra atvažiavęs iš Francijos. Manon parems viena iš geriausių dainorkų Yvaonne Gall kuri jau dainavo kartu su Fontaine Paryžiuj. Kiti šioje operoj bus Mme Berąt ir Miss Maxwell Pruzan ir Brown ir poniai Huberdeau Dua ir Defre su Hasselmans, kuri diriguos.

Utarninke dvi operos "Cavaleria Rusticana" ir "Paglacci" kuriame bus tokios žvoigždės kaip Rosa Raisa ir Aleksandro Dolci Anna Fitziu ir Forest Lamont. Sturani diriguos abidvi operas.

Kalėdų vakaras tapo parinktas kaipo vienas iš geriausių, Kuriame sudainuos "Crispine e la Comare". Šioj operoj Mmme Galli Curci ir Ricardo Stracciari. Naujas amerikoniškas tenoras William Rogerson, kiti dalyvaujantiejie bus Miss Claessons ir Messrs Trevisan Arimondi, Nicolay ir Oliviero. Opera diriguos Maestro Campanini.

Ketvergo vakare Rossinnis "Stabat Mater" su keturiom žvaigždėm Rosa Raisa, Aleksandro Dolci ir Marcel Jaurnot. Meastro Campanini diriguos.

Mme Galli Curci dainuos pėtnyčios vakare kaipo Lucia. Mme Galli Curci turi pagelbininkus, kurie yra Forest Lamont Miss Peterson ir Poniai Rimini Arimondi ir Dua.

Subatoj pópietų Rosa Raisa dainuos vienoj išgeriausių savo rolių Verdioperoj "Aida" Cirena van Gordon Miss Noe ir Messrs Dolci Rimini V. Lazzari ir Rimondi. Pollaco diriguos.

Subatos vakare už populiariškas kainas. Visiems žinoma "La Boheme" dainuos Anna Fitziu Ireane Pavlovska kaipo Musetta, ir Messrs Forrest Lamont, Trevisan Rimini Huberdeau Daddi ir Defrere Sturani.

Šioj operoj pasirodys Mme Gali Curci vienam akte iš "Hamlet" pirmu kartu Chicagoje kaipo Ophelis. Šiame vakare diriguos Maestro Canpanini.

DABAR ATEJO LAIKAS IŠMEGINIMO.

Dabar atėjo laikas išmėginimo. Per paskutinius tris mėnesius pasirodė populariškumas Triner's American Elixir of Bitter Wine per visas Suvienytas Valstijas ir Kanada. Neprastas reikalavimas šito vaisto sumušė visus rekordus. Ir kodel? Todel kad šitas vaistas išvalo visus vidurius. Jis pagelbsti sugrumuliuoti maistą gerai ir lengvai. Šitas vaistas ypačiai parodė savo galę per šitą didelę epidemiją. Užtat neimkitė kitų vaistų, reikalaukite Triners American Elixir of Bitter Wine. Visose vaistinyčiose $1.10. Jeigu esi kankinamas reumatizmu, neuralgijos, skaudulių, išsisukimų, suputimų ir tt. Triner Linimentas yra vaistas ant, kurios galima pasitikėti. 35c ir 65c vaistinyčiose. Per paštą 45c ir 75c. Mes linkime visiems linksmų Naujų Metų. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. (Apg.)

Mergina paieško kambario ant N. Sides prie mažos šeimynos, geistina, kad butų nors kiek apšildomas, su išlygomis sutiksime. Kas turite tokią vietą, meldžiu kreiptis sekančiu adresu: A. L. M. M., 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

**Paieškau brolio Antano Stankaus Jis gyveno Kensingtone 5 metai atgal. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvedainės parapijos. Turiu labai svarbų reikalą pas jį. Prigelbėkite man jį surasti.
Jieva Brazaitienė,
4600 So. Wells St., Chicago, Ill.**

Paieškau savo draugo Jono Adomaičio. Siunčiau jam laišką po num. 1420 — 48 Court, Cicero, Ill, bet sugrįžo. Turiu labai svarbių reikalą, meldžiu atsišaukti .
P. Petravičius,
Cedar Point, Ill.

**Pirkite naudingą Kalėdų dovaną! Tiktai $200 iškalno ir $10 mokama į mėnesį, taip kaip randą. Gali nusipirkti puikiausia namą ir busi savininkas. Atsišaukite tuojaus!
Joe Koncevicz, barberis,
4356 So. Mozart St.**

Paieškau pažįstamų Petro ir Jono Kamarauskų, jie gyvena Scranton, Penna ir Juozo Grigaliuno, kuris gyveno Philadelphia, Penna.
Meldžiu jų pačių ar kitų, kurie juos pažįsta atsišaukti sekančiu adresu:
Jonas Siretis,
5703 S. Mason Ave, Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO, geras namas, Visas užrandavotas. Tikras bargenas. Turi buti parduotas tuojaus. Atsišaukite tuojaus. Kambaris: 615-139 North Clark St.

ANT PARDAVIMO BARGENAS puikus murinis namas ant 3 pagyvenimų. randos atneša į mėnesį be krautuvės $85.00. Namas yra su štimų ir elektrika, arti lietuvių bažnyčios Roselande. Aš išmainyčiau ant namo del pagyvenimo beštoro. Norint daugiau informacijų kreipkitės sekančių adresu:
T. M. Jogminas,
11212 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Telefonas Pullman 439.

BAŽNYTINIAI VARPAI VARPAI
ATMINČIAI VARPAI
McShanne Bell Foundry Co.
Baltimore. Md., U. S. A.

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS
Lietuvis graborius. Atlieka visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.
Taipgi didesnę dalį grabų patįs dirbame.
3307 Auburn Ave.
Telephonas Drover 4139

PUSPADŽIAMS SKURA.
Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c. už porą, geriausio aržuole skureles nuo 70c iki $1.00 už svarą vinis, ylas, guminiai apcacai plaktukai, apcacams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulšis už labai čemas kainas ateikite ir persitikrinkite.
Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Tefefonas Yards 3404

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikia pamėginti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Te. Central 5473
Ofisas ant Bridgeporto:
3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel Yards 4681

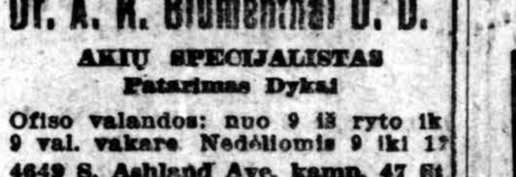

Dr. A. R. Blumenthal D. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto ik 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Del tulų priežasčių norėčiau permainyt vietą. Muzika bažnytinę ir pasaulinę pažįstu gerai. Turiu gerą išlavintą balsą. Blaivus. Malonėkite atsišaukti ant sekančio antrašo:
J. Budvytis,
806 North 8th St.,
Springfield, Ill.
c-o Rev. J. Čiuberkis.

Palikta ant Ashland gatvekario apie 3 savaitės atgal krepšiukas su rožančiais ir apie $230. Gausus atlyginimas už sugrąžinimą.
K. S., 10806 S. Wabash Ave.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas butų.
Kiekvieno priederme yra saugot save nuo ligu. Turint šalti ir nebandant ji prašalint, gali išsivystyt į pavojingą ligą. Menkiausis niksterejimas gali veliaus buti labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prižiuretas.
PAIN-EXPELLER
tai užtikrinanti namine gydnole, kuri turi rastis kiekvieno namuose. Isgydymui šalčio krutineje, skausmu šonose ir nugaroje, rumatizmą ir neuralgiją, trumpai sakant visokius skausmus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller ira geriauses.
Neapsigauk, pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant baksiuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog is laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA JUBILIERIŠKA IR MUZIKALIŠKŲ INSTRUMENTŲ KRAUTUVE
ANT TOWN OF LAKE
MARYAN I. AST
4618 So. Ashland Ave., Chicago

Jaigu nori gerą laikrodėlį, čysto aukso šliubinius žiedus, Signietą, Auksorius. Moteriškų Spilkų ir gražių Šukų į plaukus, abelnai viskas kas yra iš aukso. Pas mane vienintėliai galima gaut visoki Deimantiniai daigtai dideliam pasirinkime. Turiu taipgi visokių muzikališkų instrumentų, Grafafonų, vokiškų Armonikų ir Koncertinų, Smuikų, Vargonų ir tt. Gvarantuotų Britvų, geriausio plieno ir daug visokių kitų daigtų.
Taisome Gerai ir Drutai.
Su pagarba MARYAN I. AST

AR TURITE SKOLININKĄ?
Mes galime iškolektuoti del jusų visokias neatgaunamas skolas, notas ir visokius beraštiškus skolų išjieškojimus tiesiai ant nuošimčių; nuo privatinių ypatų, biznierių, kompanijų ir kitų, kurie nenori geruoju atsilyginti. Nepaisome kokia skola yra ir už ką, bile tik teisingai reikalaujama. mes iškolektuosime nežiurint kur ir kokiam mieste jųs gyvenate, nei kur jusų skolininkai randasi. Musų budas pasiekia skolininkus visur, nes tam tikslui turime korespondentus, kolektorius ir advokatus visose dalise Suvienytų Valstijų ir Kanadoje. Pamėginimas ir musų roda jums nieko nekaštuos. Reikale kreipkitės pas mus ypatiškai ar laiškais ant sekančio antrašo:
Interstate Legal Service Agency 3114 S.Halsted st. Dept.,C, Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS
Jei jųs priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komiso.
Bondsus galima siųsti registruota krasa — C-o Lithuanian Dept.
EDWARD P. GARRITY CO., Bankers
108 So. La Salle St.
Atdara Nedėliom 10—12 dieną.

United States Food Administration License No. 96901
BANKES' The Best COFFEE

Home Blend vežimų pardavėjai ir daug krautuvių parduoda tą pačią kavą po 35c. 27c

GERIAUSIS SVIESTAS	Riešučių Sviestas Labai geras po	COCOA Geriausia Bankes sulyginę su bent,kokia, ½ svaro	DAIRY SVIESTAS
68c	32c	14c	53c

Geriausias Storage Sviestas, svaras už . . 55c

WEST SIDE			NORTH SIDE
1644 W.Chicago av.	1836 Blue Island av	1510 W.Madison st.	406 W.Division st
1373 Milwaukee av.	1217 S. Halsted st.		720 W. North av.
2054 Milwaukee av.	1832 S. Halsted st.	SOUTH SIDE	2640 Lincoln av.
1045 Milwaukee av.	1818 W. 12th st.	3032 Wenthworth a	3413 N. Clark st.
2612 W. North av.	3102 W. 22nd st.	3427 S. Halsted st.	3244 Indiana av.
	2830 W.Madison st.	4729 S. Ashland av.	

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

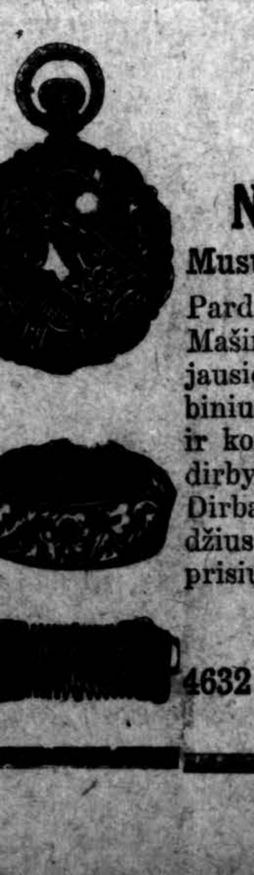

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO
Musų krautuvė — viena iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinų geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus intrumentus atsakančiai. Kurie prisius trijų centų krasaženklį, gaus kataliogą veltui.
Steponas P. Kazlawski
4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309